

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: **J.**, bytom v J., proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. novembra 2014, č. k. 1Sd/80/2014-14, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. novembra 2014, č. k. 1Sd/80/2014-14 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 27. novembra 2014, č. k. 1Sd/80/2014-14 potvrdil rozhodnutie odporkyne z 5. júna 2014, číslo X., ktorým podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákona o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa z 19. mája 2014 o invalidný dôchodok z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Stará Ľubovňa z 19. mája 2014 nie je invalidný, lebo miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nie je viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľova miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 35 %.

Podľa odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, posudkoví lekári sociálneho poistenia pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne vo svojich lekárskych posudkoch z 19. mája 2014, z 29. júla 2014 a zo 16. septembra 2014 zhodne ustálili, že u navrhovateľa sa za rozhodujúce zdravotné postihnutie považujú Choroby obehovej sústavy - Srdcové choroby - Poruchy srdcového rytmu, zaradené do kapitoly IX., oddiel A, položka 6., písm. b/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení. Závery plynúce z uvedených lekárskych posudkov krajský súd považoval za správne klasifikované podľa prílohy č. 4 cit. zákona, ktoré vychádzali z odborných lekárskych nálezov. Navrhovateľ žiadnym spôsobom nespochybnil závery posudkových lekárov, pričom ani krajský súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by tieto závery vyvracala alebo spochybňovala. Posudkoví lekári zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa v súlade s postupom plynúcim zo zákona o sociálnom poistení.

Krajský súd si osvojil závery posudkových lekárov, že poškodenie zdravia u navrhovateľa neodôvodňuje invaliditu, a preto rozhodnutie odporkyne ako vecne správne a zákonné potvrdil.

Náhradu trov konania v súlade s § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účastníkom nepriznal s odôvodnením, že navrhovateľ v konaní úspech nemal a odporkyňa nárok na náhradu trov konania zo zákona nepatrí.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. V podanom odvolaní ako aj následne v jeho doplnení opätovne poukázal na svoj nepriaznivý zdravotný stav. Uviedol, že v dôsledku pnutia, ktoré cíti pri srdci, je nútený užívať lieky i za cenu toho, že z hľadiska užívania ďalšieho lieku sa mu zhoršila aj funkcia štítnej žľazy.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že navrhovateľ v odvolacom konaní nepredložil žiadne nové

skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia v predmetnom konaní, a ktoré by spochybnili alebo vyvrátili ich lekársky posudok. Za neodôvodnené považovala pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, pretože boli vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Skutkové okolnosti ohľadom zdravotného stavu navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia a tieto sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, bez nejasností, vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Navrhovateľ nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku; ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať

zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (ods. 2).

Podľa § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a

b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 5 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 7 zákona o sociálnom poistení jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Podľa § 153 ods. 1 zákona o sociálnom poistení lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť nemocenského poistenia (písm. a/), dôchodkového poistenia (písm. b/) a úrazového poistenia (písm. c/).

Podľa § 153 ods. 3 písm. a/ zákona o sociálnom poistení lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Podľa § 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení lekárska posudková činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár") a podľa odseku 2 písm. b/ aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

Podľa § 196 ods. 6 zákona o sociálnom poistení účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Podľa kapitoly IX., oddiel A, položka 6., písm. b/ prílohy č. 4, zákona č. 461/2003 Z. z. pri poruchách srdcového rytmu s ľahkými hemodynamickými poruchami, pri fibrilácii predsiení je stanovená miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v rozmedzí 15 - 25 %.

V zmysle § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení pre posúdenie vzniku nároku na invalidný dôchodok, podstatnou je otázka vplyvu dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistenca na jeho schopnosť výkonu zárobkovej činnosti v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia pobočky a ústredia z dôkazov (lekárskych nálezov, lek. vyšetrení), ktoré má k dispozícii od žiadateľa. Je potrebné poznamenať, že dôkazné bremeno spočíva na žiadateľovi o dôchodkovú dávku (§ 196 ods. 6 cit. zákona).

V preskúmvanej veci zdravotný stav navrhovateľa posudzovali posudkoví lekári sociálneho poistenia pobočky ako aj ústredia, ktorí vyhotovili lekárske posudky tak pred vydaním preskúmvaného rozhodnutia (lekárska správa z 19. mája 2014), ako aj po podaní opravného prostriedku navrhovateľom (lekárska správa z 29. júla 2014 a zo 16. septembra 2014).

Odvolaací súd po preskúmaní lekárskeho posudku zistil, že v nich posudkoví lekári zhodnotili zdravotné ťažkosti navrhovateľa z odborných lekárskeho vyšetrení, ktoré boli navrhovateľom predložené (prepúšťacie správy z hospitalizácie navrhovateľa na Internom oddelení v Starej Ľubovni od 22. apríla 2013 do 26. apríla 2013 a od 18. februára 2014

do 21. februára 2014, interné vyšetrenie z 27. januára 2014, ortopedické vyšetrenie z 12. februára 2014 a endokrinologické vyšetrenie z 10. marca 2014).

Podľa lekárskeho posudku zo 16. septembra 2014 navrhovateľ bol kompletne kardiologicky vyšetrený, bolo zistené, že vyšetrenia poukazujú na dobrý a adekvátny srdcový výkon s vyvrhovou schopnosťou ľavej komory 60 %, je plne obehovo kompenzovaný, bez chlopňových väd, bez porušenej kinetiky srdca a s normálnymi rozmermi srdcových oddielov. Doterajšie ochorenie nemá známky výraznejšej hemodynamickej poruchy.

Podľa názoru najvyššieho súdu v uvedenom lekárskom posudku posudkový lekár sociálneho poistenia bez zjavných rozporov odôvodnil u navrhovateľa stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v hornej hranici rozpätia - 25 % v rozhodujúcom zdravotnom postihnutí podľa kapitoly IX., oddiel A, položka 6., písm. b/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení.

Z dôvodu preukázaných iných zdravotných postihnutí (stav po osteomyelitíde ľavej stehennej kosti, esenciálna hypertenzia II. st., obezita II. st. a ICHS komp. NYHA I.) podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení bola zvýšená percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %.

Posudkoví lekári sociálneho poistenia pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne v posudkoch zhodne dospeli k záveru, že zdravotný stav navrhovateľa spôsobuje 35 % mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly IX., oddiel A, položka 6., písm. b/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení a navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 tohto zákona.

Navrhovateľ v odvolaní poukazoval na svoj nepriaznivý zdravotný stav, ale nepredložil žiadne ďalšie lekárske nálezy, ktoré by spochybňovali závery posudkových lekárov o miere poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 35 %, preto odvolací súd túto jeho námietku nemohol považovať za dôvodnú.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že zistený zdravotný stav navrhovateľa nepodmieňuje invaliditu podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom

poistení. Z uvedeného dôvodu navrhovateľovi nevznikol nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 cit. zákona.

Súd prvého stupňa preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného preskúmania dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne zodpovedá zákonu. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 219 OSP potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľ môže opätovne požiadať odporkyňu o preskúmanie miery poklesu schopnosti alebo o zmenu rozhodujúceho postihnutia a stanovenie novej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania z dôvodu, že navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňi náhrada trov neprináleží (§ 250k ods. 1 OSP).

Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 28. júla 2016

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Viera Vraníková